

HÖGSKOLAN FÖR SCEN OCH MUSIK

Leken, var är du?

En skådespelares undersökning av lekfullhet som strategi i repetitionsarbetet.

Malin Vispe

Självständigt arbete (examensarbete), 15 högskolepoäng

Konstnärligt kandidatprogram i skådespeleri

Högskolan för scen och musik, Göteborgs universitet

VT 2021

Författare: *Malin Vispe*

Arbetets rubrik: ***Leken, var är du?*** En skådespelares undersökning av lekfullhet som strategi i repetitionsarbetet.

Arbetets titel på engelska: *Where is the playfulness? An essay in playfulness as a strategy for an actor/actress to overcome self-criticism in rehearsals.*

Handledare: *Mia Höglund Melin*

Examinator: *Victoria Brattström*

SAMMANFATTNING

Är teater lek? I mitt arbete undersöker jag lekens relation till teater, och framförallt till repetition. Under repetitioner har jag upplevt att jag kan hamna i ett tillstånd där jag känner mig låst, att jag inte kan komma in i närvaron i rummet för att jag bedömer och recenserar mig själv. Jag vill hitta lekfullheten i repetitionsprocessen. Jag minns mig själv när jag lekte som barn. Hur fri jag kände mig i leken och i undersökandet. Jag lät mig själv vara. Hur når jag den känslan, den lekfullheten? Kan det vara en hjälp vid repetitionen?

Med den ingången undersöker jag om leken och lekfullheten kan hjälpa mig att ta mig ut ur recenserandet och in i spel. Jag ställer frågan om lekfullhet kan vara en strategi för att överkomma självkritik och egna prestationskrav vid repetition. Jag utreder begreppen lek och lekfullhet, vår bild av ordens betydelse, jag intervjuar människor i branschen och jag tar kontakt med en specialist i barnpsykologi. Under arbetet kommer jag fram till att lekfullhet är ett tillstånd och kan därför inte vara en strategi. Framförallt kan du inte sträva efter lekfullhet. Lekfullheten uppstår. I min strävan efter lekfullhet har även det blivit som en prestation. Jag söker därför nya förhållningssätt till arbete och prestation. Kanske kan jag se lekfullt på arbete istället för att sträva efter lekfullheten i arbetet? Jag tar mig fram till nya ord för vad lekfullhet kan vara för mig, såsom tillåtande och nyfikenhet. Podcasten landar i att lek och repetition inte är samma sak. Däremot är leken snarare till för publiken, och mötet oss emellan.

Jag har använt mig av litteratur, egna erfarenheter och intervjuer med skådespelare, regissörer samt med en specialist i barnpsykologi som använder sig av lekterapi.

Nyckelord: Skådespeleri, prestationsångest, lek, lekfullhet, repetition, teater, självkritik, närvaro, strategi, barndom

----- (ca 150 ord)

Referenslista:

Jensen, Mikael (2013). *Lekteorier*. 1. Uppl. Lund: Studentlitteratur

Huizinga, Johan (1945). *Homo ludens*. Stockholm: NoK.

Winnicott, Donald. W (2003). *Lek och Verklighet*. 3. utg. Stockholm: NoK

KOUBOVÁ, A (2017). *The Sacrifice and the Ludic Stances Reflected Through the Theatre Practice of the 20th Century*. FILOZOFIA 72, No. 6, pp. 451-462

Intervju med Hanna Thermaenius, psykolog och specialist inom barn-psykologi.

Intervju med Py Huss Wallin, regissör och skådespelare.

Samtal med Mia Höglund Melin, universitetslektor i scenisk gestaltning på Högskolan för Scen och Musik.

Samtal med Thérèse Svensson, skådespelare.

Musik:

Toxic av Britney Spears (2003). Bloodshy & Avant.